

tager; thi Tiendetageren sælger Tienden til Kjøbmanden eller Andre, til hvem det undertiden kan være meget vanskeligt at levere, fordi de undertiden fordre en vis Vægt paa Kornet, som Tiendeyderen ikke er pligtig at levere; thi, det er kun Tiendeyderens Pligt at levere funde, gode Barer, saaledes som de vare paa Marken, godt rensede osv. Det kan ikke være Tiendeyderens Pligt at svare til en bestemt Vægt; thi hvis det var Tilfældet, vil jeg indrømme, at der maasse kunde være noget i, at Tiendetageren fik en høiere Pris for sit Korn, men det er ikke Tilfældet. Altsaa siger jeg, at den retfærdigste Maade efter min Mening vilde være den, at, efter den Pris, som er den gangse for den Egn, hvor Tienden skal leveres, bliver den ogsaa afløst. Det Gode, der efter min Mening fremkommer derved, er dette, at man slipper paa den ene Side for at modtage i Korn og bliver paa den anden Side fri for at levere i Korn, idet man betaler med Penge. Dermed tror jeg ogsaa, at Tiendetageren er vel tjent; thi Tiendetageren visiterer ikke Noget ved at modtage Penge. De kunne ikke vinde, altsaa kan han ikke faae noget Tab, og Tiendeyderen kan mange Gange, om ikke direkte, saa indirekte staa sig ved at faae Lov til at betale med Penge; thi da er han fri for alle disse Ubegyeligheder, som mange Gange følge med at skulle levere in natura. Jeg kan derfor ikke Andet end anbefale at dette Lovforslag bliver fremmet, dog ikke i den Form, hvori det foreligger; thi jeg tror, at det vilde være det Heldigste eller Retfærdigste, om vi i Lovforslaget fastsatte Betingelserne for, hvorledes Aflysningen burde foregaa. Det er min bestemte Mening. Jeg kan derfor slutte mig til den Tanke, at vi skulle fremme Lovforslaget og se at faae Noget ud af det, men jeg nærer ikke saa sangvinke Forhaabninger som den ærede Forslagsstiller, der mente, at vi nu kunde vente noget mere Smpbekommen fra den ærede Ministers Side end tidligere. For saa vidt jeg har forstaaet den ærede Ministers Udtalelser, tyndede de ikke paa noget Saadant. Hvorvidt den ærede Minister vil være tilbøielig til at gaa ind paa at fastsætte Reglerne her i Lovforslaget, veed jeg ikke; thi saavidt jeg erindrer, har jeg ikke hørt den ærede Minister udtale sig i den Retning, men det var dog altid et Forsøg værd, man kunde dog prøve paa det. Det blev udtalt ved denne Sags forrige Behandling af den daværende Ordfører for Forslagsstillerne, at det Lovforslag, som nu er kommet frem, er omtrent noget lignende som det, der blev foreslaaet af Udvalget i 1875—76. Det er paa een Maade rigtigt, paa en anden ikke. I det første Aar var der nemlig 8 Medlemmer af Udvalget, der sluttede sig sammen til et Flertal om at fastsætte Reglerne i Lovforslaget, men i det andet Aar 1875—76 spandt dette Flertal ind til 6 Medlemmer, og Forslaget blev bragt i en Form, som omtrent svarer til den, det foreliggende

har. Dette Flertal fremkom dog kun derved, at der var et Mindretal i Udvalget paa 4 Medlemmer, hvortil jeg hørte, som principalt opstillede det Forslag, jeg først har nævnt, nemlig det, som indeholder Reglerne for Aflysningen, for at det om muligt som tidligere kunde blive vedtaget af Thinget. Kun for saa vidt det skulde blive forkastet, havde vi subsidiært sluttet os til det andet Forslag. Saaledes hænger det sammen. Min Mening er, at vi burde fastholde det første Forslag, thi jeg tror, at det er den letteste, billigste og retfærdigste Maade at afløse paa. Det kan være muligt, at, hvis vi kom ind paa at sætte dette, som jeg vil kalde det, meget vidtløftige Apparat i Gang, det da mange Steder vilde bevirke, at Tiendeyderne, selv om de finde det besværligt at levere Kornet in natura, dog hellere ville blive staaende derved end at komme ind paa dette, jeg havde nær sagt Omsvøbsdepartement, at faae Tienden fastsat ved en Kommission osv. Derfor vil jeg foreslaa Thingets ærede Medlemmer at samles om at faae dette Forslag ført igennem paa den Maade, som jeg nu nærmest har udtalt mig for, navnlig for et meget kort Forslag, som fastsatte de Regler i selve Loven, hvorefter Tienden skal afløses.

Ordføreren for Forslagsstillerne

(S. Holm): Til den ærede sidste Læser skal jeg bemærke, at jeg ikke tror, at de Antydninger, han fremsatte, ville føre til, at Ordningen af dette Forhold vil blive nemmere. Uvertimod er jeg bange for, at den vil blive meget vanskeligere. Hvis man skal følge hans Antydninger, vil man faae en dobbelt Kapitelstart, dels herredssvis og dels den almindelige, og jeg antager, at det Massineri, der vilde behøves til Ordningen, vil blive langt vanskeligere end det, som kræves efter vort Forslag. I alt Fald vil der opstaa en Del vanskelige Forhold mellem disse 2 forskjellige Arter af Kapitelstarte. En saadan Herredskapitelstart har tidligere været bragt paa Bane, og i det Udvalg, som i sin Tid behandlede Sagen, var den ogsaa fremmet, men man lod den falde, fordi man indsaa, hvor vanskeligt det vilde være at gennemføre den. Smidlertid er det muligt, at det ærede Medlem og Andre, der have den samme Opfattelse som han, kunne finde en Form, hvorunder dette kunde gennemføres, og i saa Fald kan der maasse blive opstillet Forslag derom ved 2den Behandling; saa vil Tiden vel være mere passende til at drøfte denne Sag. De Møder, der kunne være ved vort Forslag om Kommissionerne, ere i alle Tilfælde af forbigaaende Art. Efter 10 Aars Forløb ville de høre op, og saa vil Tingen være overordentlig nem, da man ikke længere svarer Tienden i Korn men efter Kapitelstart. — Til den ærede Minister skal jeg sige, at Tiendetagerens juridiske Ret til at faae Opmaal er sikker nok, naar det svares i Korn paa de Steder, hvor Opmaalet hører med efter